

Onderstaande column is geschreven op 17 augustus 2003 naar aanleiding van de heisa die ontstond over de invoering van de nieuwe 'Baret Koninklijke Landmacht', helaas ook in de kleur groen. Het is bedoeld als een eerbetoon aan alle echte groene baretten.

Dè groene baret

Onlangs ging een bevriende collega, laat ik hem Kees noemen, op vakantie in Schotland. Z'n vriendin ging mee, evenals rugzak, kaart en vele andere artikelen. Hij beklom er de Ben Nevis, de hoogste berg in Groot-Brittannië. Niet dat Kees een mannetjesputter is, maar doorzettingsvermogen kan hem niet ontzegd worden. Omdat hij toch in de hooglanden aan het wandelen was, bezocht hij ook het Commando Memorial nabij Spean Bridge en omdat hij toch in het Engelse taalgebied was, kocht hij voor mij The Real Bravo Two Zero van Michael Asher, naar het schijnt het echte verhaal achter de meest beroemde SAS-operatie in de geschiedenis.

Vroeger zou hij zelf commando geworden zijn, als Kees maar niet zo'n dunne poep zou schijten bij het werken op hoogte, als hij maar kon touwklimmen als een aap met peper in z'n reet, enzovoorts. Hij wachtte en wachtte, en op een dag vond hij zichzelf te oud en te gesettled om alsnog commando te worden. Maar het bloed kroop waar het niet kon gaan en Kees werkt nu als "*blenko*" bij de landmacht.

Enige weken na Kees' terugkeer uit het Schotse brak in Nederland de pleuris uit. In "het land van duizend meningen, het land van nuchterheid" (Fluitsma & Van Tijn, 1995) én het land van één eenheid voor speciale operaties binnen de KL (Defensienota 2000) werd bekend dat alle landmachtmilitairen die nu een "*blenko*", olijfkleurige baret dragen in de zeer nabije toekomst getooid gaan worden met een nieuwe 'Baret Koninklijke Landmacht'. Jawel, kleur groen.

Kees en ik hebben het uitgebreid over de kleur groen gehad.

In 1942 werd de kleur groen gekozen voor de speciale troepen die in opdracht van premier Winston Churchill in de ruige Schotse hooglanden werden opgeleid om een breuk te forceren in de Duitse verdediging van Europa. Een legeronderdeel dat zou voorgaan in de strijd, volgens Churchill "*een stalen hand die plotseling vanuit zee toesloeg*". Ook Nederlanders werden er opgeleid, maar al in die eerste lichterding bemachtigde niet alle 48 gestarte Nederlanders de felbegeerde groene baret. Dat zegt iets over de zwaarte, het zweet en het zwoegen. Alleen keurkorpsen hebben zo'n baret: Britse Royal Marines, Amerikaanse en Nederlandse commando's, Franse Légionnaires.....

Niet geheel toevallig bood Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard de commando's al in 1943 een vaandel aan (in '92 kreeg de voormalig eerste Bevelhebber der Nederlandse Strijdkrachten een groene baret uitgereikt en werd hij benoemd tot erecommando), en in

de Tweede Wereldoorlog hielpen ze royaal mee aan de bevrijding van Nederland. Het is niet eens vreemd dat zelfs in een land zonder militaire opsmuk als Nederland, traditie en emotie de waarde van de groene baret bepalen.

Het is tegen het zere been van elke (oud-)commando dat een gewone, onopvallende zandhaas een groene baret zou mogen dragen. Het is een grove belediging dat de monumentale toegangspoort tot de Engelbrecht van Nassaukazerne ('Tranenpoort') is geslachteerd bij de bouw van de nieuwe kazerne. Het is een ontkenning van de commandostatus dat ze weliswaar essentieel worden genoemd voor operaties diep in vijandelijk gebied maar desondanks niet hebben mogen meevechten met de Amerikaanse en Britse Special Forces in operatie 'Enduring Freedom' in Afghanistan. Het is ronduit imbeciel dat een of andere, zich commando noemende grappenmaker couturier Frans Molenaar bedreigde alsof hij de aanstichter was van deze onverkwikkelijke baretgeschiedenis.

Nadat het kippenveld tot in m'n bilnaad stond vanwege de ontkenning van het exclusieve draagrecht van de groene baret - geen hoofddekseel maar een eerbewijs voor het behalen van de Elementaire Commando Opleiding - ben ik, dankzij Kees, lekker gaan lezen in *The Real Bravo Two Zero* .